

Dosarul nr.3ra-1111/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (N.Lupașcu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A.Bostan, A.Pahopol, V.Negru)

Î N C H E I E R E

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Toporaș Rodica,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
depusă de Toporaș Rodica împotriva Direcției Generale Asistență Socială și
Sănătate mun. Chișinău privind anularea răspunsului, obligarea înregistrării cererii
tip scrisă în registrul de evidență și încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă cererea de apel declarată de Toporaș Rodica,

c o n s t a ț ă

La 23 noiembrie 2017 Toporaș Rodica a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate mun. Chișinău solicitând
anularea răspunsului, obligarea înregistrării cererii tip scrisă în registrul de evidență
și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat reclamanta că este o persoană cu dizabilitate
severă din copilărie și în temeiul prevederilor legale beneficiază odată la 3 ani de
bilet de reabilitare.

A menționat că pentru perioada anilor 2014-2017, nu a beneficiat de foaie de
reabilitare din motive necunoscute și acțiunilor ilegale ale autorităților publice, și ca
urmare Direcția Asistență Socială a fost obligată în baza hotărârii judecătorești să-i
elibereze bilet de reabilitare pentru perioada anilor 2014 -2017 în temeiul cererii
depusă la 08 aprilie 2014.

A considerat reclamanta că obligația Direcției Generale Asistență Socială și
Sănătate mun. Chișinău de eliberare a foii de reabilitare pentru 3 ani anteriori, nu
scutește pe aceștia din urmă s-o includă pe Toporaș Rodica în lista pentru perioada
anilor 2017-2020.

La data de 05 septembrie 2017 a fost emis răspunsul Direcției Asistență Socială Ciocana prin care reclamantei i-a fost refuzată acordarea numărului de ordine pentru a fi inclusă la rând, în listă, întru obținerea biletului de reabilitare pentru perioada 2017-2020.

Nefiind de acord cu răspunsul oferit, la data de 29 septembrie 2017 a depus cerere prealabilă către Direcția Generală Asistență Socială mun. Chișinău pentru a anula refuzul Direcției Asistență Socială Ciocana.

A solicitat reclamanta anularea răspunsului Direcției Generale Asistență Socială mun. Chișinău din 27 octombrie 2017 ca ilegal, obligarea Direcției Generale Asistență Socială și Sănătate mun. Chișinău prin intermediul instituției subordonate să înregistreze cererea tip din 14.08.2017 scrisă de reclamantă în Registrul de evidență a solicitărilor de bilete, cu atribuirea numărului de ordine pentru perioada de 3 ani, anul 2017-2010, cu eliberarea biletului de reabilitare pentru perioada 2017 - 2020 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel înaintată de Toporaș Rodica și s-a menținut hotărârea din 01 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că evidența solicitanților de bilete de reabilitare și ordinea consecutivă a înregistrării lor este reglementată prin Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Serviciului protezare, ortopedie și reabilitare, aprobat prin ordinul Direcției nr.173/1-b din 27 noiembrie 2014.

Prin Ordinul Direcției Generale Asistență Socială a Consiliului municipal Chișinău nr.173/1-b din 27.11.2014 a fost adoptat Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Serviciului protezare, ortopedie și reabilitare (f.d.72-74).

Astfel, pct.26 din Regulamentul sus indicat stabilește că nu se admite luarea repetată la evidență a solicitantului în cazul în care acesta nu și-a valorificat dreptul la asigurarea cu bilet de reabilitare/recuperare, conform cererii depuse anterior.

Conform pct.27 din Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Serviciului protezare, ortopedie și reabilitare, solicitantul poate să depună o nouă cerere pentru a fi luat la evidență direcțiilor asistență socială teritoriale, doar după întoarcerea acestuia de la Centrul de reabilitare/recuperare, cu prezentarea obligatorie a couponului detașabil al bonului.

Totodată, pct.28 din Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Serviciului protezare, ortopedie și reabilitare, prevede că în cazul asigurării cu bilet de reabilitare/recuperare, toate numerele de ordine înregistrate ale beneficiarului sunt radiate din Registrul de evidență a solicitanților de bilete și se consideră valorificate cu excepția celor specificați în pct. 8 al Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dezabilități, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 372 din 06 mai 2010

Instanța de apel a relatat că Toporaș Rodica a beneficiat de bilet de reabilitare în baza dreptului disputat în litigiu. Astfel, potrivit copiei talonului de retur seria VIC nr.000248 eliberat de Centru Republican de Recuperare a Invalizilor și

Pensionarilor "Victoria" (f.d.71), Toporaș Rodica în perioada 22.01.2018 - 11.02.2018 a beneficiat de bilet la tratament în baza cererii din 08.04.2014 conform ordinii de rând, valorificând astfel dreptul său la bilet de recuperare/reabilitare perioada 2014-2017.

Totodată, după revenirea din Centru de reabilitare și prezentarea talonului de retur, conformându-se cerințelor cadrului legal, la data de 23.02.2018 apelanta a fost înregistrată cu numărul 141 pentru acordarea biletului de reabilitare/recuperare pentru perioada anilor 2017-2020, fapt invocat de intimatul/pârît și necontestat de apelanta/reclamant în proces.

Instanța de apel a constatat că în ordinea consecutivității înscrierii în Registru, apelanta Toporaș Rodica a beneficiat de dreptul său la bilet de reabilitare prevăzut de lege, iar după revenirea din centrul de reabilitare aceasta a fost inclusă în ordine pentru următoarea perioadă 2017 - 2020.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral, instanța de apel a concluzionat netemeinicia pretenției privind repararea pagubei morale.

Prin recursul depus la 12 iulie 2019 Toporaș Rodica a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu

prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 14 mai 2019 și a fost recepționată de Toporaș Rodica la 17 iunie 2019, conform avizului de recepție.

Astfel, cererea de recurs depusă la data de 12 iulie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Toporaș Rodica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Toporaș Rodica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Toporaș Rodica se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Sveatoslav Moldovan

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru